

การศึกษการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาที่เน้นกระบวนการกลุ่ม
ต่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท
โรงพยาบาลนภลัย จังหวัดสมุทรสงคราม



นางสาวสุณี นิยมพิบูลย์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING PSYCHOEDUCATION PROGRAM EMPHASIZING GROUP
PROCESS ON MEDICATION COMPLIANCE OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS,
NAPALAI HOSPITAL, SAMUSONGKHIRAM PROVINCE

Miss Sunee Chimpiboon

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

522428

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาที่เน้นกระบวนการ
กลุ่มต่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท
โรงพยาบาลนภลัย จังหวัดสมุทรสงคราม

โดย

นางสาวสุณี นิมิพิบูลย์

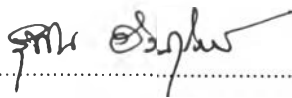
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ

อาจารย์ ดร. เพ็ญภา แดงค้อมยุทธ์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

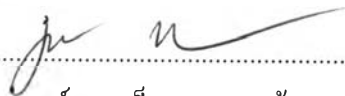


.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

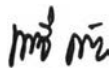
คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ



.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)



.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(อาจารย์ ดร. เพ็ญภา แดงค้อมยุทธ์)



.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางเพชรี คันธสายบัว)

นางสาวสุณี ฉิมพิบูลย์ : การศึกษาการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาที่เน้นกระบวนการ
 กลุ่มต่อความ ร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลนภลัย จังหวัด
 สมุทรสงคราม (A STUDY OF USING PSYCHOEDUCATION PROGRAM
 EMPHASIZING GROUP PROCESS ON MEDICATION COMPLIANCE OF
 SCHIZOPHRENIC PATIENTS, NAPALAI HOSPITAL, SAMUSONGKHRAM
 PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.เพ็ญภา แดงค้อมยุทธ์, 123 หน้า.

การศึกษานี้เป็นการดำเนินโครงการศึกษาอิสระ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ
 ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษา
 ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยจิตเภทที่มารับการตรวจรักษาที่คลินิกจิตเวช แผนก
 ผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนภลัย จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งได้รับการเลือกแบบเจาะจง
 ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษา
 ที่เน้นกระบวนการกลุ่มที่ได้พัฒนา ตามแนวคิดของ Anderson et al (1980;1983) และกระบวนการ
 กลุ่มของ Marram (1978) เครื่องมือกำกับการศึกษาคือ แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัว
 ขณะรับการรักษาด้วยยาจิตเวช และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบวัดความร่วมมือใน
 การรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งเครื่องมือทุกชุดได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดย
 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่าความเที่ยงของแบบประเมินความรู้มีค่า KR-20 เท่ากับ .80 และแบบ
 วัดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท ค่าความเที่ยง KR-20 เท่ากับ .82 วิเคราะห์
 ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบความ
 ร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทความก่อนและหลังดำเนิน โครงการโดยใช้สถิติ
 ทดสอบที (Dependent t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท หลังได้รับ โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาที่
 เน้นกระบวนการกลุ่มสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาที่เน้นกระบวนการกลุ่ม อย่างมี
 นัยสำคัญที่ระดับ.05

สาขาวิชา.....การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช.....
 ปีการศึกษา.....2552.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษา.....

5177825736 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORD: MEDICAL COMPLIANCE / SCHIZOPHRENIC PATIENTS /

PSYCHOEDUCATION PROGRAM/ GROUP PROCESS

SUNEE CHIMPIBOON : A STUDY OF USING PSYCHOEDUCATION PROGRAM EMPHASIZING GROUP PROCESS ON MEDICATION COMPLIANCE OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, NAPALAI HOSPITAL, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE. ADVISOR: PENNAPA DANGDOMYOUTH, Ph.D., 123 pp.

The objective of this independent study was to compare medication compliance of schizophrenic patients before and after the utilization of the group psychoeducation program. A purposive sample of 20 schizophrenic patients who met the inclusion criteria were recruited from the Outpatient Department of Napalai Hospital, Samutsongharm province. The instrument utilized in this study was a group psychoeducation program which was developed based on Anderson's psychoeducation concept (1980) and group process of Marram (1978). The monitoring questionnaire was a self-test about knowledge of Self-management. Data was collected using medication compliance assessment scale. All instruments were examined for content validity by 3 experts. The reliability of the knowledge on Self-management was reported using KR-20 as .80 and the reliability of the medication compliance assessment scale using KR-20 as .75. Frequency, percentile, mean and dependent t-test were used for data analysis.

Major findings were as follows :

The total score post-test as well as medication compliance of schizophrenic patients after using the group psycho education program was significantly higher than that at p .05

Field of Study :Mental Health and Psychiatric Nursing...

Student's Signature : *Sunee Chimpi'boon*

Academic Year :2009.....

Advisor's Signature : *pen napa*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.เพ็ญภา แดงด้อม ยุทธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจตลอดมา ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ คุณ โชติพร พันธุ์วัฒนาชัย ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการศึกษา

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่ให้ทุนการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล นภลัย หัวหน้าพยาบาล คุณสุนทร เทียงตรง, คุณรุ่งนภา เด่นดวงใจ เจ้าหน้าที่งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนภลัย และ ผู้เกี่ยวข้องทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อเอกสารในการดำเนินการศึกษา ขอขอบคุณทุกท่านที่ช่วยประสานงาน และอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณเพื่อนๆ เพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณ คุณ อัมพัน หิรัญอุทก ที่ได้ช่วยดูแล เป็นกำลังใจ สนับสนุนผู้ศึกษาในทุกๆ ด้าน และช่วยเหลือ ผู้ศึกษา มาตลอด จนบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้คุณค่า และประโยชน์ที่มีในโครงการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาขอมอบแด่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้วิจัยจิตเภททุกท่าน ขอให้มีความสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจตลอดไปและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	49
วิธีการดำเนินการศึกษา.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	123

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	86
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไป.....	94
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	97
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	99
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	102
ภาคผนวก จ แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิ และใบอนุญาตของประชากรตัวอย่าง.....	119
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	123

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การทำกิจกรรมในโปรแกรมการสอนสุขภาพจิตศึกษาที่เน้นกระบวนการกลุ่ม....	57
2	คะแนนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะกินยาจิตเวช ก่อนและหลังได้รับ โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาที่เน้นกระบวนการกลุ่ม.....	71
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับ โปรแกรมสุขภาพศึกษา ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม จำแนกตาม อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ.....	73
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับ โปรแกรมสุขภาพจิต ศึกษาที่เน้นกระบวนการกลุ่ม จำแนกตาม รายได้ของครอบครัว ระยะเวลา เจ็บป่วย จำนวนครั้งที่มีการกำเริบจนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลจิตเวช ผู้ดูแลเมื่อป่วย.....	75
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและ หลังได้รับ โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาที่เน้นกระบวนการกลุ่ม.....	76